

Obilježena 200. godišnjica rođenja Ivana viteza Trnskog

Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru, Narodna knjižnica *Petar Preradović* Bjelovar, Podravsko-prigorski ogranak Društva hrvatskih književnika, Ogranak Matice hrvatske Bjelovar, Družba hrvatskog zmaja – Zmajski stol Bjelovarsko-bilogorske županije i Osnovna škola Ivana viteza Trnskog iz Nove Rače, uz podršku Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Općine Novigrad Podravski, Općine Nova Rača, Bjelovarsko-bilogorske županije i Koprivničko-križevačke županije, organizirali su 3. svibnja 2019. kolokvij u povodu obilježavanja 200. godišnjice rođenja Ivana viteza Trnskog.

Pozdravne riječi uputili su Darko Pernjak, predsjednik Podravsko-prigorskog ogranka Društva hrvatskih književnika, mr. sc. Đuro Vidmarović, predsjednik Društva hrvatskih književnika, književnik, povjesničar i likovni kritičar, Božidar Petrač, književni tajnik Matice hrvatske, književni povjesničar, kritičar i pjesnik, te prof. dr. sc. Vladimir Strugar, upravitelj Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru i član suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Članovi lutkarsko-dramske skupine Osnovne škole Ivana viteza Trnskog iz Nove Rače pripremili su program, a Tina Gatalica postavila je prigodnu izložbu *Ivan Trnski 1819.–2019.*

Govornici su u prigodnim riječima bili suglasni u ocjeni da je kolokvij o Ivanu Trnskom (Nova Rača, 1. svibnja 1819. – Zagreb, 30. lipnja 1910.) civilizacijski pothvat. U skladu s tom procjenom prikazane su neke aktivnosti Ivana Trnskog, primjerice u vođenju Bjelovarske županije, kad je obnašao funkciju njezina privremenoga upravitelja (26. srpnja 1871.–9. ožujka 1872.) i prvog predsjednika Društva hrvatskih književnika (1901.–1919.), spomenut je njegov književni rad kao i prijevodi s engleskog, njemačkog, ruskog i češkog jezika. Spomenute se njegove zasluge za osnivanje prve Bjelovarske štedionice i osnivanje Hrvatskog pjevačkog društva *Dvojnice*. Ivan Trnski bio je među četrdeset dva počasna člana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti od 1899. godine, uz Ivana pl. Zajca, Nikolu Teslu, Lavoslava Ružičku, Vladimira Preloga, Ivana Meštrovića, kardinala Franju Kuharića i druge. Stoga je Vladimir Strugar podsjetio kako je 30. travnja 1909. u Akademiji obilježena 90-godišnjica rođenja počasnog člana Ivana Trnskog. Tom je prigodom bilo deset pozdravnih govora. Govorio je, primjerice, Tadija Smičiklas, predsjednik HAZU (tadašnje JAZU) te predstavnici Matice hrvatske, Društva hrvatskih književnika, Hr-

Sudionici na kolokviju, slijeva: dr. sc. Željko Karaula, dr. sc. Katica Čorkalo-Jemrić, doc. dr. sc. Matija Ivačić, doc. dr. sc. Mario Kolar i učenici Osnovne škole Ivana viteza Trnskog iz Nove Rače

vatskoga pedagoško-književnog zbora Saveza hrvatskih učiteljskih društava, Matice slovenske i dr. Održana su dva predavanja: dr. A. Musić: *O zaslugama I. Trnskog za jezik i metriku hrvatsku*; dr. F. Marković: *O pjesničkom radu I. Trnskog*. Pročitano je tridesetak telegrama u povodu 90. godišnjice, a među njima bilo je pet iz bjelovarskoga kraja.¹

Na kolokviju, na kojem je moderator bio Ilija Pejić, održana su četiri izlaganja. Dr. sc. Katica Čorkalo-Jemrić govorila je o temi *Kako je i zašto Jagić branio Trnskoga*, doc. dr. sc. Mario Kolar obradio je temu *Ivan Trnski i hrvatski književni kanon*, doc. dr. sc. Matija Ivačić: *Trnski kao prevoditelj* te dr. sc. Željko Karaula *Ivan vitez Trnski, prvi župan Bjelovarske županije*.

Svako sagledavanje osobnosti i djela Ivana viteza Trnskog, pa tako i na ovom kolokviju, pokazuje širinu djelovanja i dosege djelovanja Trnskog na lokalnoj i nacionalnoj razini u 19. stoljeću, uočavaju se toliko značajni detalji koji zadužuju svaku generaciju da, ne samo prigodničarski, već i sustavno na stručno-znanstvenim osnovama razmatra djelo Ivana viteza Trnskog.

VLADIMIR STRUGAR

¹ Vidjeti: „Proslava devedesetogodišnjice počasnog člana Ivana viteza Trnskog dne 30. travnja 1909.“, *Ljetopis JAZU za 1908.*, sv. 23, prilog, str. 241-298.